

EU-fokus på naturskydd

Europeiska kommissionen

EU-fokus på naturskydd

Europeiska kommissionen

Generaldirektoratet för miljö

Denna publikation kan fås gratis, så länge upplagan räcker, från:

Informationscenter (BU-9 0/11)
Generaldirektoratet för miljö
Europeiska kommissionen
B-1049 Bryssel

Fax (32-2) 299 61 98
E-post: env-pubs@cec.eu.int

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på Internet via Europa-servern (<http://europa.eu.int>).

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, 2002

ISBN 92-894-1412-X

© Europeiska gemenskaperna, 2002
Kopiering tillåten med angivande av källan.

Printed in Belgium

TRYCKT PÅ ÅTERVUNNET PAPPER

Inledning

Åtgärder för att skydda vårt naturarv har fått en allt större roll inom Europeiska unionen under de senaste 30 åren. Det första miljöhandlingsprogrammet inleddes år 1973. I april 1979 kom det så kallade fågeldirektivet som var den första EU-rättsakten avsedd att skydda naturen, både för oss och för kommande generationer.

När de sex grundarländerna undertecknade Parisfördraget och upprättade Europeiska kol- och stålgemenskapen år 1951 var syftet i första hand att utveckla dessa industrisektorer och man lade mindre vikt vid att bedöma miljökonsekvenserna. Men under 1970-talet började internationell uppmärksamhet riktas mot de allt större skador som vår moderna livsstil vållar naturen och dess resurser.

Sedan dess ingår skyddet av vår världsdels djur, fåglar, växter och mark i EU:s politik. Beslut i viktiga frågor inom t.ex. transport, energi och jordbruk kan inte längre fattas utan hänsyn till effekterna på naturen och naturlivet. Medvetandet om hoten mot vår miljö har växt inom EU och många har höjt sina röster för åtgärder på lokal, nationell och europeisk nivå.

EU sträcker sig från norr om Polcirkeln till det varma Medelhavet i söder. Från Atlantens vindpinade kuster till Alpernas toppar inrymmer EU en mängd olika naturliga livsmiljöer med en oerhörd mångfald av djur och växter. Denna mångfald är emellertid hotad nästan överallt. EU har därför infört nya och kraftigare åtgärder för att skydda naturen, både juridiska och finansiella.

En del tror att ett bättre naturskydd måste innebära sänkt levnadsstandard, en tillbakagång av den ekonomiska utvecklingen och begränsningar för den enskildes frihet att njuta av naturen. EU har ett annat angreppssätt, grundat på det faktum att människorna är en del av naturen och att de båda fungerar bäst i samarbete. Vi tror att omsorg om miljön kan förbättra EU-medborgarnas livskvalitet och samtidigt ge

ett uppsving åt vissa ekonomiska sektorer som t.ex. skogsbruk och turism. Naturskydd kan kombineras med sociala och ekonomiska intressen, men detta måste ske inom ramen för en "hållbar utveckling", vilket innebär att finna sätt att höja vår livskvalitet utan att skada miljön, framtida generationer och människorna i både industriländerna och utvecklingsländerna.

Inom EU inser man att stöd och engagemang på lokal nivå är avgörande för att skydda naturen och djur- och växtlivet. Men insatser kan också göras på unionsnivå. För det första innebär EU-omfattande lagstiftning att man får en enhetlig ram för nationella och lokala myndigheter, icke-statliga organisationer och enskilda miljövårdare. För det andra kan man genom EU:s stödprogram få nödvändiga medel till initiativ som syftar till att bevara den biologiska mångfalden. I denna broschyr ges en närmare redogörelse för EU:s naturskyddspolitik.

De stora frågorna inom naturskydd

Arter och livsmiljöer

EU:s 15 medlemsstater täcker större delen av Västeuropa, med en yta på mer än 3 miljoner km² och en folkmängd på mer än 370 miljoner. Vårt stora naturarv innehåller en enorm rikedom av livsformer och landskap av en fantastisk och mångskiftande naturskönhet. Vi har flera tusen olika typer av livsmiljöer. I dessa lever 150 däggdjursarter, 520 fågelarter, 180 kräldjurs- och amfibiearter, 150 fiskarter, 10 000 växtarter och minst 100 000 arter av ryggradslösa djur (!).

Men trots medlemsstaternas förbättrade naturskydd minskar flera arter snabbt i antal. I dag är hälften av våra däggdjursarter och en tredjedel av kräldjurs-, fågel- och fiskarterna hotade. Föroreningar och fiske utgör ett allvarligt hot mot vattenlevande arter som munksälar och sköldpaddor. Fåglar som den smalnäbbade spoven är så sällsynta att de närmar sig utrotning. Även flera vanliga arter som sånglärkan och trädgårdssångaren har minskat dramatiskt i antal. Bland växtarterna är 3 000 hotade – 27 av dem riskerar att utrotas helt.

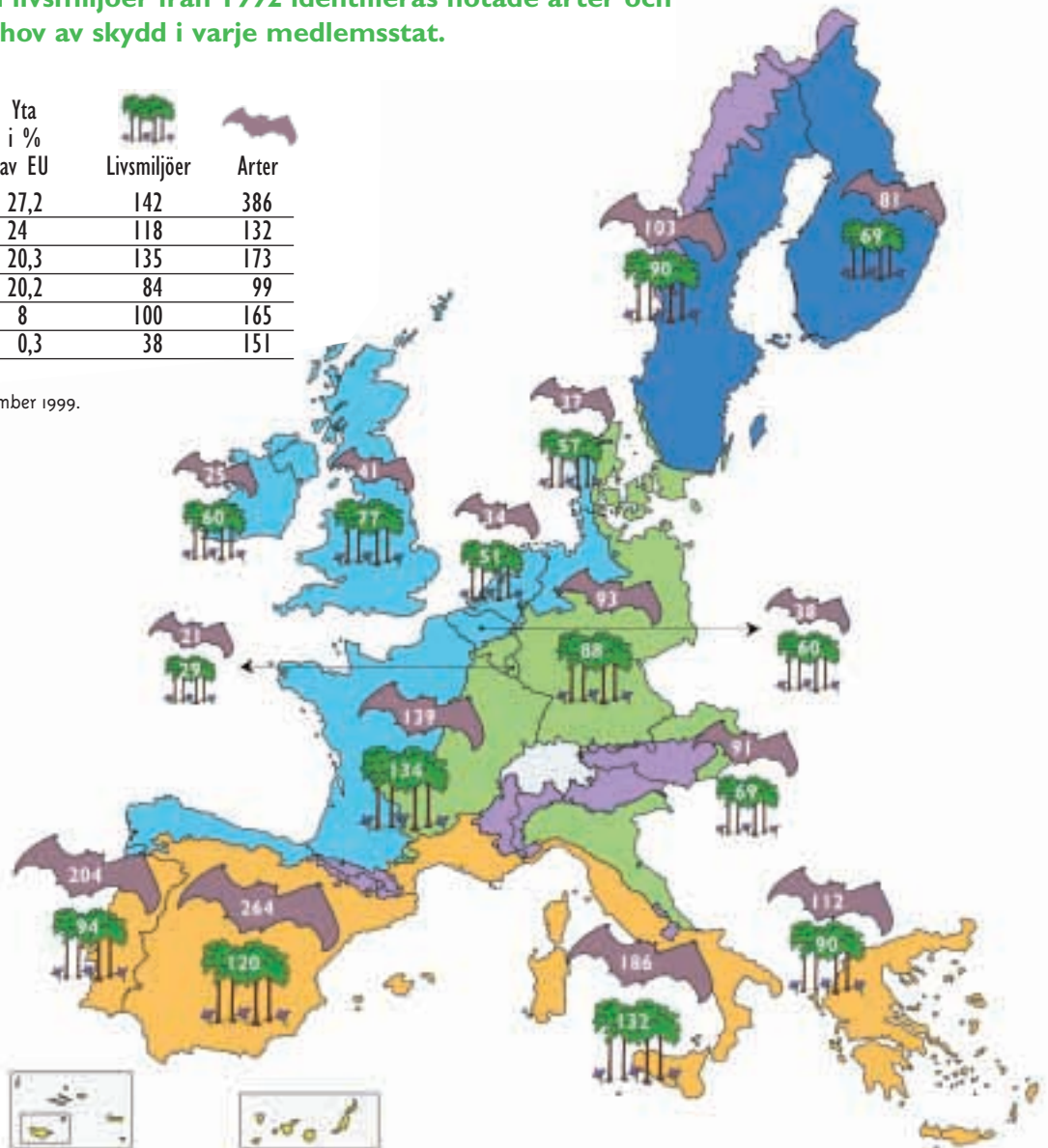
(!) Siffror från Europeiska miljöbyrån (EMB), Köpenhamn, 1995.

I direktivet om livsmiljöer från 1992 identifieras hotade arter och livsmiljöer i behov av skydd i varje medlemsstat.

Biogeografisk region	Yta i % av EU	Livsmiljöer	Arter
Medelhavsområdet	27,2	142	386
Atlantområdet	24	118	132
Kontinenten	20,3	135	173
Norden	20,2	84	99
Alpområdet	8	100	165
Makronesien	0,3	38	151

Källa: CTE-CN från december 1999.

Många av dessa arter är hotade på grund av att de har förlorat sina naturliga livsmiljöer. Under de senaste tiotal åren har mänsklig aktivitet som t.ex. jordbruk, industri och turism lagt under sig enorma landområden så att de naturliga vilda arterna har fördrivits eller trängts undan till torftiga och olämpliga marker. Ekosystem i floder och floddeltan, vilka inrymmer flera olika växt- och djurarter, har lidit stor skada i hela Europa. Andra viktiga livsmiljöer håller sakta på att försvinna. Hed- och träskmarker har minskat i yta med 60–90 %, och under de senaste 100 åren har 75 % av sanddynerna i Frankrike, Italien och Spanien försvunnit. Under flera årtionden användes traditionella jordbruksmetoder vilka innebar en bibehållen balanserad miljö för naturlivet. Fåglar som t.ex. alpkråkan var beroende av betesmarker och slåtter gjorde att olika ängsblommor spred sig. Men detta har ersatts med intensiva jordbruksmetoder som tränger undan fåglar, djur och vilda växter.

Förorening

Föroreningar och olyckor skadar också den naturliga miljön. I december 1999 sjönk oljetankern Erika sex mil från Frankrikes kust. Oljeutsläpp från det läckande fartyget förorenade cirka

40 mil av Bretagnes kustlinje och skadade eller dödade upp till en halv miljon sjöfåglar. I de central- och östeuropeiska länder som väntar på att ansluta sig till EU har man en tradition av oaktsam industriutveckling vilket innebär ännu större hot mot naturen. I januari 2000 i Rumänien förgiftade cyanidläckagen från den australienägda gruvverksamheten flodsträckor på hundratals kilometer vilket innebar förstörda ekosystem och tonvis av döda fiskar. I Europa producerar vi varje år hundratals miljoner ton avfall. En del av detta är farligt avfall. Avfall tar upp markytor och släpper ut förorenande ämnen som skadar mark, vatten och luft. Samtidigt håller vår förbrukning av naturtillgångar som vatten och trä på att överskrida tillgången. Oplanerad avverkning förstör skogarna och den ökade konsumtionen av sötvatten leder tillsammans med jorderosion till ökenspridning i vissa av de södra delarna. Längs kusterna håller utfiskning på att minska fiskbeståndet. All denna verksamhet utgör ett hot för vilda arter och deras livsmiljöer.

Klimatförändring

Klimatförändringarna innebär ännu ett hot mot djur och växter i Europa. Det blir allt tydligare att mänsklig verksamhet orsakar en ackumulering av växthusgaser i atmosfären vilket leder till en uppvärmning av jordens klimat. Man räknar med att genomsnittstemperaturen i Europa kommer att stiga med mellan 1 och 6 grader fram till 2100. Om vi låter detta ske okontrollerat kommer klimatet att förändras så snabbt att växt- och djurarter i olika klimatzoner inte hinner flytta eller anpassa sig. Konsekvenserna för naturlivet kan bli katastrofala.

GMO

Genetiskt modifierade organismer som släpps ut i miljön är en riskfaktor med ännu ej kända effekter på den biologiska mångfalden.

Ett gemensamt intresse

Vårt naturarv hotas alltså från många olika håll och det ligger i vårt eget intresse att sätta stopp för skadorna. Vi vill att kommande generationer också skall kunna njuta av naturens skönhet. Dessutom har många människor fritidsintressen som utövas i naturen, t.ex. fågelskådning, fiske, klättring, dykning eller promenader. Sötvatten och ren luft är absolut nödvändiga för vår livskvalitet och förorening av dessa grundelement innebär allvarliga hot mot människors hälsa.

Det finns också ekonomiska intressen som gör att det är viktigt att värna om naturtillgångarna. Väl förvaltade skogar upprätthåller den biologiska mångfalden, men de är även en långsiktig ekonomisk tillgång. Hög jordkvalitet är grunden för all naturlig växtlighet, men även för ett framgångsrikt jordbruk. I kustområdena bor ungefär en tredjedel av EU:s befolkning och där finns också de rikaste och mest känsliga naturliga livsmiljöerna. Om dessa livsmiljöer går förlorade på grund av överexploatering påverkar det även lokalinvånarnas välfärd.

Framför allt kan naturskyddet i stället för att begränsa människors frihet tvärtom erbjuda nya möjligheter för turism. Turism är en av världens snabbast växande industrier. Den står för cirka 6 % av Europas BNP och engagerar en betydande andel av arbetskraften. Tidigare har massturism varit förödande för miljön i kust- och bergsområden. Men allteftersom fler människor får det allt bättre, får kortare arbetstid och lägre pensionsålder har intresset växt för nya erfarenheter som ekoturism.

Stadgan för hållbar turism ⁽²⁾

1. Respektera naturens begränsade återhämtningsförmåga
2. Bidra till bevarande och förbättring av naturarvet
3. Bevara naturtillgångarna
4. Stödja den lokala ekonomin
5. Främja engagemang från lokala invånare
6. Utveckla lämplig högkvalitativ turism
7. Göra skyddade områden allmänt tillgängliga
8. Utveckla nya typer av arbeten
9. Uppmuntra ett miljövänligt beteende
10. Fungera som en förebild för andra ekonomiska sektorer och påverka praxis inom dessa

⁽²⁾ Uppgifter från den franska sammanslutningen av regionala naturreservat (Isagaert@parcs-naturels-regionaux.tm.fr).

Genom nya initiativ finner man sätt att förena turism med miljö och engagera lokala invånare och lokala intressegrupper. Den europeiska stadgan för hållbar turism som har tagits fram av Europarc-sammanslutningen håller för närvarande på att testas i tio europeiska pilotområden.

Utvidgningen

Naturskydd kommer att bli en avgörande fråga för kandidatländerna. När länderna i Central- och Östeuropa, Malta och Cypern går med i EU kommer unionens yta att öka med 58 %. Den ökade landytan kommer delvis att utgöras av flera oförstörda landskap, skogar och nationalparker. Utvidgningen kommer att berika den biologiska mångfalden i EU. Antalet vargar kommer t.ex. att öka från 3 200 till 10 250. Länderna måste emellertid tillämpa nya standarder för att skydda sitt naturarv.

Internationellt

Genom att underteckna ett antal olika konventioner har EU och medlemsstaterna gjort internationella åtaganden för att skydda naturen.

- Ramsarkonventionen om bevarande av våtmarker (1971)
- Helsingforskonventionen om Östersjön (1974)
- Barcelonakonventionen om Medelhavet (1976)
- Bonnkonventionen om flyttande arter (1979)
- Bernkonventionen om Europeiskt naturliv och naturliga livsmiljöer (1979)
- Konventionen om skydd av Alperna (1991)

Den allra viktigaste konventionen är Riokonventionen där principen om hållbar utveckling introduceras.

© Micheal O'Briain

Vad gör Europeiska unionen?

Naturskydd, precis som alla typer av miljöskydd, är en fråga som inte kan lösas av de olika länderna ensamma. Den berör alla EU-medborgare lika mycket. Flyttfåglar bryr sig inte om några gränser. Många av de viktigaste livsmiljöerna, t.ex. alregioner eller kustområden, går över nationella gränser och när föroreningar släpps ut i floder sprids de nedströms genom flera länder. Det är därför nödvändigt med bindande Europaomfattande åtgärder för att uppnå ett effektivt naturskydd.

Inom EU inser man emellertid att praktiska åtgärder måste vidtas på lokal nivå och med stöd från det lokala samhället och lokalbefolkningen. Miljölagstiftningen följer den så kallade subsidiaritetsprincipen – att i största möjliga utsträckning överlåta åt nationella och lokala myndigheter att besluta om sina prioriteringar och förvalta sina program. Unionens roll är att stödja och samordna initiativ, och att kontrollera att medlemsstaterna uppfyller sina skyldigheter.

I Maastrichtfördraget från 1992 slogs det fast att EU måste integrera miljöhänsyn i allt sitt handlande.

© Micheal O'Briain

Artikel 6 i EG-fördraget

”Miljöskyddskraven skall integreras i utformningen och genomförandet av gemenskapens politik och verksamhet ... särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling”.

Detta angreppssätt innebär att all viktigare EU-politik – t.ex. den gemensamma jordbrukspolitiken eller gränsöverskridande väg- eller järnvägsnät – måste vägas mot skydd av naturen och vilda djur och växter. Reformen av jordbrukspolitiken 1992 bidrog exempelvis till att minska användningen av kväve och gödselmedel innehållande fosfor med 25 respektive 30 %. I Agenda 2000 identifieras miljöskyddet som ett huvudmål för jordbruksreformen och man inriktar sig på integrerat jordbruk där man kan kombinera ekonomisk bärkraft med miljöhänsyn. Jordbruks- och miljöåtgärder utformades för att erbjuda ekonomiska incitament till de jordbrukare som ägnar sig åt miljöjänster eller använder sig av mer miljövänliga jordbruksmetoder.

Lagstiftning

De viktigaste EU-rättsakterna på naturskyddsområdet är fågeldirektivet (1979) och direktivet om livsmiljöer (1992).

Syftet med **fågeldirektivet** är ett långsiktigt bevarande av alla vilda fågelarter i EU. I direktivet identifieras 181 hotade arter och underarter som skall ges särskild behandling. Medlemsstaterna ansvarar för att utse särskilda skyddsområden, i synnerhet för skydd av flyttfåglar som är en naturtillgång som delas av alla europeiska medborgare.

De viktigaste EU-rättsakterna på naturskyddsområdet

- Kommissionens rekommendation av den 20 december 1974 om skydd av fåglar och deras livsmiljöer (75/66/EEG)
- Rådets direktiv 78/659/EEG av den 18 juli 1978 om kvaliteten på sådant sötvatten som behöver skyddas eller förbättras för att upprätthålla fiskbestånden
- **Fågeldirektivet:** rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar
- Rådets förordning (EEG) nr 348/81 av den 20 januari 1981 om gemensamma regler för import av valprodukter
- Konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis (1981)
- Konventionen om skydd av flyttande vilda djur (1982)
- Rådets direktiv 83/129/EEG av den 28 mars 1983 om införsel i medlemsstaterna av skinn från vissa sälungar och produkter av sådana skinn
- **Direktivet om livsmiljöer:** rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter
- Rådets förordning (EEG) nr 2158/92 av den 23 juli 1992 om skydd av gemenskapens skogar mot bränder
- Kommissionens beslut av den 18 december 1996 om ett formulär för upplysningar om områden som föreslagits som Natura 2000-områden 97/266/EG
- Rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem
- Rådets direktiv 1999/22/EG av den 29 mars 1999 om hållande av vilda djur i djurparker
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2494/2000 av den 7 november 2000 om åtgärder för att främja bevarande och hållbar förvaltning av tropiska skogar och andra skogar i utvecklingsländerna
- Kommissionens förordning (EG) nr 191/2001 av den 30 januari 2001 om förbud mot införsel av vissa arter av vilda djur och växter till gemenskapen

© Micheal O'Briain

Över 2 700 särskilda skyddsområden har utsetts. De täcker nästan 7 % av EU:s yta (mer än 219 000 km²). Detta har resulterat i att vissa allvarligt hotade arter håller på att öka i antal igen. Åtgärderna skiljer sig emellertid åt beroende på land, och vissa viktiga områden är fortfarande inte skyddade. Vi har en lång väg att gå innan vi har ett nät av skyddsområden som innebär ett fullt skydd av Europas mest sällsynta och känsliga fåglar.

Syftet med **direktivet om livsmiljöer** är att skydda vilda arter och deras livsmiljöer. Medlemsstaterna måste utse särskilda bevarandeområden och ta fram förvaltningsplaner som förenar ett långsiktigt naturskydd med mänsklig ekonomisk och social verksamhet för att komma fram till en hållbar strategi.

I direktivet identifieras cirka 200 typer av livsmiljöer, 200 djurarter och mer än 500 växtarter. Dessa anses vara av intresse för gemenskapen och måste skyddas. I direktivet fastställs också arter (som järv och munksäl) som är omedelbart utrotningshotade och kräver akuta åtgärder.

De särskilda skyddsområdena och de särskilda bevarandeområdena utgör tillsammans nätet Natura 2000 – grunden för EU:s naturskyddspolitik.

© Micheal O'Briain

Natura 2000

Inrättandet av nätverket Natura 2000 är hörnstenen i gemenskapens naturskyddspolitik. Införandet av effektiva bevarande- och förvaltningsåtgärder för områden är ett enormt åtagande som kräver att alla nationella och lokala aktörer deltar och att det görs ett noggrant urval av områden på gemenskapsnivå.

Hittills har över 15 000 områden redan föreslagits, med en yta på mer än 420 000 km² (15 % av EU:s territorium).

Det är medlemsstaterna som ansvarar för att vetenskapligt utvärdera behovet av nationellt naturskydd och att upprätta en lista över skyddsområden baserat på gemensamma EU-kriterier. Europeiska kommissionen väljer ut områden av vikt för gemenskapen tillsammans med nationella myndigheter som måste utse dem till särskilda bevarandeområden senast 2004. Medlemsstaterna måste utarbeta förvaltningsplaner eller åtgärder för bevarandet av varje område, men de är fria att välja vilken metod de vill använda.

I artikel 6 i direktivet om livsmiljöer fastställs viktiga principer för förvaltningen av områdena, samt balansen mellan bevarande och ekonomiska, sociala och kulturella behov.

Själv syftet med direktivet är att främja en hållbar utveckling samtidigt som den biologiska mångfalden skyddas. Natura 2000-områden är alltså inte avsedda att vara naturreservat där det inte får finnas någon mänsklig verksamhet. Inom EU anser man att Natura 2000-nätet kan kombineras med ekonomisk utveckling och att verksamhet av intresse för gemenskapen – jordbruk, jakt, turism etc. – kan utvecklas förutsatt att den inte inverkar negativt på

naturskyddet. Det är helt nödvändigt att alla lokala aktörer är delaktiga i att planera och förvalta områdena från den allra första början, så att naturskyddet inte påtvingas en motsträvig allmänhet eller upplevs som en begränsning eller ett hot mot människors livsstil. Det är inte meningen att programmet skall innebära ett hot mot

sysselsättning eller levnadsstandard, utan snarare en ökad livskvalitet för oss alla. Natura 2000 måste växa i samarbete med människorna.

De nationella myndigheterna har lämnat in uppgifter om alla bevarandeområden vilka redan uppgår till mer än 9 000 papperskartor och 220 digitala datauppsättningar. Med hjälp av EU:s gemensamma forskningscenter (GFC) har kommissionen upprättat en GIS-databas (geografiskt informationssystem) där man så småningom via Internet kommer att kunna finna information om alla Natura 2000-områden i Europa.

Unionen samfinansierar åtgärder för att stödja naturskyddet och har redan bidragit med mer än 415 miljoner euro som stimulansåtgärd för att hjälpa till med att starta hundratals projekt i alla medlemsstaterna. Miljöprojekt kommer att använda sig av stöd från olika källor, bl.a. strukturfonderna, Sammanhållningsfonden och medel på jordbruks- och miljöområdet. EU samfinansierar också utvecklingen av Natura 2000-nätet genom programmet Life-Natur.

Life-Natur

Life-programmet inleddes 1992 och har nu gått in i sin tredje fas vilken löper ut 2004. Programmet har som enda syfte att främja EU:s miljöpolitik och består av tre olika delar. En av dem är Life-Natur.

Nästan hälften av budgeten för Life III på 640 miljoner euro har anslagits till naturskydd. Programmet omfattar nu även kandidatländerna och har särskilda medel för marknadsföring. Hundratals projekt över hela EU har redan finansierats genom Life-Natur.

Exempel på projekt inom Life-Natur

Vargräkning i Grekland

Den icke-statliga organisationen Arcturos påbörjade 1997 sitt arbete för att bevara vargarna i Grekland med stöd från Life-Natur. Det fanns då väldigt lite information, och man uppskattade vargbeståndet till högst 300 djur. Med hjälp av bidrag från EU har man kunnat genomföra omfattande arbete på fältet och prata med jordbrukare och djuruppfödare. Arcturos har på detta sätt kunnat få fram en korrekt bild av situationen, och antalet vargar uppskattas nu till 500–700. Detta antal håller dessutom på att stabiliseras och till och med öka.

Återupprättad biologisk mångfald i Sverige

Alvaret är namnet på en typ av område med hård kalksten täckt av ett tunt jordlager. Sådana slätter återfinns på öarna Öland och Gotland och i vissa delar av Sverige och Estland. De har ett mycket speciellt djur- och växtliv. Stora Alvaret på Öland omfattar 25 000 hektar och är det största i Europa. Sedan stenåldern har dessa slätter varit beroende av betande djur, men på senare tid har träd och buskar börjat breda ut sig. Ett projekt för att skydda och återställa naturen på alvaret sattes i gång 1996. Det innehöll bland annat åtgärder för att rensa och sätta upp staket runt stora områden och informera lokala jordbrukare om det naturliga och

kulturella värdet av betesmarker. Genom projektet håller man på att skapa väletablerade betesmarker där områdesspecifika arter kan leva, och man har haft framgång med att höja medvetandet hos de lokala markägarna.

Nytt liv åt de brittiska ekarna

Atlantiska ekskogar finns längs den västra kusten i Skottland, England och Wales, och fortsätter ner i Frankrike, Spanien och Portugal. I dessa gamla ekskogar på de brittiska öarna finns det ett mycket rikt liv av lägre växter och ormbunkar. De är också hem för flyttande sångfåglar.

Lokalbefolkningen har traditionellt använt träden som en förnybar källa till timmer och eldningsved och som skydd för kreatur, och dess bark till att garva läder. På senare tid har emellertid plantering av barrträd och utbredning av främmande arter av rhododendron skadat den ursprungliga biologiska mångfalden.

Projektet "Atlantiska ekskogar" har som syfte att bevara och återskapa denna livsmiljö som en förberedelse inför att upprätta särskilda bevarandeområden. Detta har omfattat den svåra uppgiften att övertyga privata markägare som inte själva bor i området, samt lokalbefolkningen, för att rädda träden och utveckla ett långsiktigt lokalt samarbete.

Framtida åtgärder

Att skydda naturen och vilda djur och växter är en av de fyra prioriteringarna i det nyligen antagna sjätte miljöhandlingsprogrammet (2001—2010) ⁽³⁾.

Målen är bland annat följande:

- Att skydda och återupprätta de naturliga systemen.
- Att stoppa förlusten av den biologiska mångfalden, både inom EU och internationellt.
- Att skydda marken mot erosion och förorening.

Det kommer att krävas många olika åtgärder under de kommande tio åren för att uppnå dessa mål. Medlemsstaterna behöver till exempel en enhetlig strategi för att hantera naturkatastrofer och olyckor som hotar naturen, t.ex. kemiska explosioner eller havererade oljetanker. EU bidrar i arbetet med att ta fram långsiktiga förebyggande strategier och redskap för tidig varning, samt metoder för hantering av krissituationer, till exempel genom satellitövervakning.

Inom unionen satsar man även på att ta fram nya strategier för skydd av marken och havsmiljön, och man avser att införa en strategi för integrerad kustområdesförvaltning för att kombinera sociala, ekonomiska och miljörelaterade behov inom dessa områden ⁽⁴⁾. Man kommer att stödja program för hållbar skogsförvaltning och utvidga Natura 2000-programmet.

⁽³⁾ *Miljö 2010: Vår framtid, vårt val*, Europeiska kommissionen 2001, ISBN 92-894-0267-9.

⁽⁴⁾ *EU-fokus på kustområden*, Europeiska kommissionen 2001, ISBN 92-894-1157-0.

Långsiktiga planer för framgång

1. Det finns EU-omfattande bestämmelser på naturskyddsområdet. Dessa har en viktig funktion att fylla, men de tillämpas inte fullt ut av de nationella regeringarna. **Medlemsstaterna är skyldiga att leva upp till de åtaganden som de själva har varit med och beslutat om**, och en av kommissionens prioriteringar är att se till att detta sker. Vissa länder har till exempel dröjt med att upprätta en lista över Natura 2000-områden. Detta försenar hela processen med att bygga upp nätet och ta fram en heltäckande naturskyddsstrategi.
2. För att man skall kunna få ett brett och aktivt stöd från EU:s medborgare måste man **sprida kunskap om målen och principerna för Natura 2000**. Kunskapen har hittills begränsat sig till naturvårdarna. Om man till exempel vill att vissa Natura 2000-områden skall locka turister och ge uppsving åt den lokala ekonomin måste man satsa på informations spridning i stor skala.
3. Eftersom det är absolut nödvändigt att engagera de lokala intressenterna i alla typer av naturskyddsåtgärder måste man **ge hög prioritet åt kommunikation**. I Österrike inrättade man, i samband med ett Life-projekt för att skydda brunbjörnarna, en 74 man stark rådgivande grupp bestående av lokala myndigheter och representanter för olika grupper, alltifrån biodlare till skolor. I Förenade kungariket distribuerade man broschyrer till över 30 000 båt användare i ett projekt för marina djur och växter. I ett projekt för biologisk mångfald i Yyteri i Finland fick man täckning i lokaltidningar, radio och TV.

4. **Det allra viktigaste för naturskyddet är att se till att det råder samarbetsanda.** Alla intressenter måste vara förvissade om att deras önskemål och intressen tas tillvara. I annat fall är företaget dömt att misslyckas. Detta är orsaken till att det är så viktigt att alla i EU aktivt stöder de lokala projekten och initiativen. Om det uppstår problem är det ofta lokalbefolkningen själv som kan finna lösningar, och denna typ av "bottom-up"-initiativ är alltid de mest effektiva. Det krävs ärlighet och öppenhet för att hålla alla informerade och för att bygga upp det klimat av förtroende som är så viktigt för att man skall nå framgång.

Privata och offentliga organ, icke-statliga organisationer, regeringar och enskilda har alla en funktion att fylla när det gäller att rädda vårt naturarv. Den viktigaste tillgången är medborgarnas insatser, entusiasm och engagemang.

Ytterligare information

Generaldirektoratet för miljö är den gren av kommissionen som ansvarar för miljö, räddningstjänst och strålningsskydd. GD Miljö producerar regelbundna rapporter och andra publikationer som täcker hela spektrumet av miljöteman, däribland naturskydd.

Mer information om EU:s miljöpolitik finns på GD Miljös webbsida på Europa-servern: <http://europa.eu.int/comm/environment/>. Sidan innehåller också en katalog över publikationer, som ofta är gratis, och en hemsida om naturskydd: <http://europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm> som även innehåller en lista över naturskyddsorgan i medlemsstaterna.

Om du har frågor om EU:s miljö- och naturpolitik kan du skriva till följande adress:

Europeiska kommissionen

GD Miljös informationscenter
BU9 0/11
B-1049 Bryssel
E-post: envinfo@cec.eu.int

Andra användbara informationskällor:

Europeiska miljöbyrån

Kongens Nytorv 6
DK-1050 Köpenhamn
Fax (45) 33 36 71 99
E-post: eea@eea.eu.int
Webbsida: <http://www.eea.eu.int>

WWF International

Avenue du Mont-Blanc
CH-1196 Gland
Tfn (41-22) 364 91 11
Webbsida: <http://www.panda.org>

IUCN – The World Conservation Union

Rue Mauverney 28
CH-1196 Gland
Tfn (41-22) 999 00 01
Webbsida: <http://www.iucn.org>

Bonn Convention

UNEP/CMS Secretariat
United Nations Premises in Bonn
Martin-Luther-King-Strasse 8
D-53175 Bonn
Tfn (49-228) 815 24 01/02
Webbsida: <http://www.wcmc.org.uk/cms>

Bern Convention

Webbsida: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/cadreprincipal.htm>

Europeiska kommissionen

EU-fokus på naturskydd

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

2002 — 22 s. — 21 x 21 cm

ISBN 92-894-1412-X

Venta • Salg • Verkauf • Πωλήσεις • Sales • Vente • Vendita • Verkoop • Venda • Myynti • Försäljning
<http://eur-op.eu.int/general/en/s-ad.htm>

BELGIQUE/BELGIÉ

Jean De Lannoy
Avenue du Roi 202/Koningslaan 202
B-1190 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 538 43 08
Fax (32-2) 538 08 41
E-mail: jean.de.lannoy@infoband.be
URL: <http://www.jean-de-lannoy.be>

**La librairie européenne/
De Europese Boekhandel**

Rue de la Loi 244/Wetstraat 244
B-1040 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 225 26 41
Fax (32-2) 735 08 60
E-mail: mail@libeurop.be
URL: <http://www.libeurop.be>

Moniteur belge/Belgisch Staatsblad

Rue de Louvain 40-42/Luevenseweg 40-42
B-1000 Bruxelles/Brussel
Tél. (32-2) 552 22 11
Fax (32-2) 511 01 84
E-mail: eusales@just.gov.be

DANMARK

J. H. Schultz Information A/S

Herstedvang 12
DK-2620 Albertslund
Tlf. (45) 43 63 23 00
Fax (45) 43 63 19 69
E-mail: schultz@schultz.dk
URL: <http://www.schultz.dk>

DEUTSCHLAND

Bundesanzeiger Verlag GmbH

Vertriebsabteilung
Amsterdamer Straße 192
D-50735 Köln
Tel. (49-221) 97 66 80
Fax (49-221) 97 66 82 78
E-Mail: vertrieb@bundesanzeiger.de
URL: <http://www.bundesanzeiger.de>

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

G. C. Eleftheroudakis SA

International Bookstore
Panepistimiou 17
GR-10564 Athina
Tel. (30-1) 331 41 80/12/3/4/5
Fax (30-1) 325 94 39
E-mail: elebooks@netor.gr
URL: elebooks@hellasnet.gr

ESPAÑA

Boletín Oficial del Estado

Trafalgar, 27
E-28071 Madrid
Tel. (34) 915 38 21 11 (líbros)
913 84 17 15 (suscripción)
Fax (34) 915 38 21 21 (líbros),
913 84 17 14 (suscripción)
E-mail: clientes@com.boe.es
URL: <http://www.boe.es>

Mundi Prensa Libros, SA

Castelló, 37
E-28001 Madrid
Tel. (34) 914 36 37 00
Fax (34) 915 75 39 88
E-mail: libreria@mundiprensa.es
URL: <http://www.mundiprensa.com>

FRANCE

Journal officiel

Service des publications des CE
26, rue Desaix
F-75727 Paris Cedex 15
Tél. (33) 140 58 77 31
Fax (33) 140 58 77 00
E-mail: europublications@journal-officiel.gouv.fr
URL: <http://www.journal-officiel.gouv.fr>

IRELAND

Alan Hanna's Bookshop

270 Lower Rathmines Road
Dublin 6
Tel. (353-1) 496 73 98
Fax (353-1) 496 02 28
E-mail: hannaas@iol.ie

ITALIA

Licosa SpA

Via Duca di Calabria, 1/1
Casella postale 552
I-50125 Firenze
Tel. (39) 055 64 83 1
Fax (39) 055 64 12 57
E-mail: licosa@licosa.com
URL: <http://www.licosa.com>

LUXEMBOURG

Messengeries du livre SARL

5, rue Raffaisen
L-2411 Luxembourg
Tél. (352) 40 10 20
Fax (352) 49 06 61
E-mail: mail@mdlju
URL: <http://www.mdlju>

NEDERLAND

SDU Servicecentrum Uitgevers

Christoffel Plantijnstraat 2
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
Tel. (31-70) 378 98 80
Fax (31-70) 378 97 83
E-mail: sdu@sdu.nl
URL: <http://www.sdu.nl>

PORTUGAL

Distribuidora de Livros Bertrand Ld.ª

Grupo Bertrand, SA
Rua das Terras dos Vales, 4-A
Apartado 60037
P-2700 Amadora
Tel. (351) 214 95 87 87
Fax (351) 214 96 02 55
E-mail: db@ip.pt

Imprensa Nacional-Casa da Moeda, SA

Sector de Publicações Oficiais
Rua da Escola Politécnica, 135
P-1250-100 Lisboa Codex
Tel. (351) 213 94 57 00
Fax (351) 213 94 57 50
E-mail: spoc@incm.pt
URL: <http://www.incm.pt>

SUOMI/FINLAND

**Akateeminen Kirjakauppa/
Akademiska Bokhandeln**

Keskuskatu 1/Centralgatan 1
PL/PIS 128
FIN-00101 Helsinki/Helsingfors
P./tfn (358-9) 121 44 18
F./fax (358-9) 121 44 05
Sähköposti: sps@akateeminen.com
URL: <http://www.akateeminen.com>

SVÉRIGE

BTJ AB

Traktorvägen 11-13
S-221 82 Lund
Tlf. (46-46) 18 00 00
Fax (46-46) 30 79 47
E-post: btju-pub@btj.se
URL: <http://www.btj.se>

UNITED KINGDOM

The Stationery Office Ltd

Customer Services
PO Box 29
Norwich NR3 1GN
Tel. (44) 870 60 05-522
Fax (44) 870 60 05-533
E-mail: book.orders@theso.co.uk
URL: <http://www.tsofficial.net>

ISLAND

Bokabud Larusar Blöndal

Skólavörðustíg, 2
IS-101 Reykjavík
Tel. (354) 552 55 40
Fax (354) 552 55 60
E-mail: bokabud@simnet.is

SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA

Euro Info Center Schweiz

c/o OSEC Business Network Switzerland
Stampfenbachstraße 85
PF 492
CH-8035 Zürich
Tel. (41-1) 365 53 15
Fax (41-1) 365 54 11
E-mail: eics@osec.ch
URL: <http://www.osec.ch/eics>

BÄLGARIJA

Europress Euromedia Ltd

59, blvd Vitoshka
BG-1000 Sofia
Tel. (359-2) 980 37 66
Fax (359-2) 980 42 30
E-mail: Milena@mbbox.cit.bg
URL: <http://www.europress.bg>

CYPRUS

Cyprus Chamber of Commerce and Industry

PO Box 21455
CY-1509 Nicosia
Tel. (357-2) 88 97 52
Fax (357-2) 68 10 44
E-mail: demetrap@ccci.org.cy

ESTI

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

(Estonian Chamber of Commerce and Industry)
Toom-Kooli 17
EE-10130 Tallinn
Tel. (372) 646 02 44
Fax (372) 646 02 45
E-mail: einfo@koda.ee
URL: <http://www.koda.ee>

HRVATSKA

Mediatrade Ltd

Pavla Hatza 1
HR-10000 Zagreb
Tel. (385-1) 481 94 11
Fax (385-1) 481 94 11

MAGYARORSZÁG

Euro Info Service

Szt. István Krt.12
III emelet 1/A
PO Box 1039
H-137 Budapest
Tel. (36-1) 329 21 70
Fax (36-1) 349 20 53
E-mail: euroinfo@euroinfo.hu
URL: <http://www.euroinfo.hu>

MALTA

Miller Distributors Ltd

Malta International Airport
PO Box 25
Luqa LOA 05
Tel. (356) 66 44 88
Fax (356) 67 67 99
E-mail: gwrm@usa.net

NORGE

Swets Blackwell AS

Hans Nielsen Hauges gt. 39
Boks 4901 Nydalen
N-0423 Oslo
Tel. (47) 23 40 00 00
Fax (47) 23 40 00 01
E-mail: info@no.swetsblackwell.com
URL: <http://www.swetsblackwell.com/no>

POLSKA

Ars Polona

Krakowskie Przedmiescie 7
Skř. pocztowa 1001
PL-00-950 Warszawa
Tel. (48-22) 826 12 01
Fax (48-22) 826 62 40
E-mail: books119@arspolona.com.pl

ROMÂNIA

Euromedia

Str. Donisie Lupu nr. 65, sector 1
RO-70194 Bucuresti
Tel. (40-1) 315 44 03
Fax (40-1) 312 96 46
E-mail: euromedia@mailcity.com

SLOVAKIA

Centrum VTI SR

Nám. Slobody, 19
SK-81223 Bratislava
Tel. (421-7) 54 41 83 64
Fax (421-7) 54 41 83 64
E-mail: europ@bib1.silk.stuba.sk
URL: <http://www.silk.stuba.sk>

SLOVENIJA

Gv Zalozba

Dunajska cesta 5
SLO-1000 Ljubljana
Tel. (386) 613 09 1804
Fax (386) 613 09 1805
E-mail: europ@gvestnik.si
URL: <http://www.gvzalozba.si>

TÜRKIYE

Dünya Infotel AS

100, Yıl Mahallesi 34440
TR-80050 Bagcilar-Istanbul
Tel. (90-212) 629 46 89
Fax (90-212) 629 46 27
E-mail: aktuel.info@dunya.com

ARGENTINA

World Publications SA

Av. Cordoba 1877
C1120 AAA Buenos Aires
Tel. (54-11) 48 15 81 56
Fax (54-11) 48 15 81 56
E-mail: wpbooks@infovia.com.ar
URL: <http://www.wpbooks.com.ar>

AUSTRALIA

Hunter Publications

PO Box 404
Abbotsford, Victoria 3067
Tel. (61-3) 94 17 53 81
Fax (61-3) 94 19 71 54
E-mail: jpdavies@ozemail.com.au

BRESIL

Livraria Camões

Rua Bittencourt da Silva, 12 C
CEP
20043-900 Rio de Janeiro
Tel. (55-21) 262 47 76
Fax (55-21) 262 47 76
E-mail: livraria.camoes@incm.com.br
URL: <http://www.incм.com.br>

CANADA

Les éditions La Liberté Inc.

3020, chemin Sainte-Foy
Sainte-Foy, Québec G1X 3V6
Tel. (1-418) 658 37 63
Fax (1-800) 567 54 49
E-mail: liberte@mediom.qc.ca

Renouf Publishing Co. Ltd

5369 Chemin Canotek Road, Unit 1
Ottawa, Ontario K1J 8J3
Tel. (1-613) 745 26 65
Fax (1-613) 745 76 60
E-mail: order.dept@renoufbooks.com
URL: <http://www.renoufbooks.com>

EGYPT

The Middle East Observer

41 Sherif Street
Cairo
Tel. (20-2) 392 69 19
Fax (20-2) 393 97 32
E-mail: inquiry@meobserver.com
URL: <http://www.meobserver.com/eg>

MALAYSIA

EBIC Malaysia

Suite 45.02, Level 45
Plaza MBF (Letter Box 45)
8 Jalan Yap Kwan Seng
50450 Kuala Lumpur
Tel. (60-3) 21 62 92 98
Fax (60-3) 21 62 61 98
E-mail: ebic@tm.net.my

MEXICO

Mundi Prensa México, SA de CV

Río Pánuco, 141
Colonia Cuauhtémoc
MX-06500 México, DF
Tel. (52-5) 533 56 58
Fax (52-5) 514 67 99
E-mail: 101545,2961@compuserve.com

SOUTH AFRICA

Eurochamber of Commerce in South Africa

PO Box 781738
2146 Sandton
Tel. (27-11) 884 39 52
Fax (27-11) 883 55 73
E-mail: info@eurochamber.co.za

SOUTH KOREA

The European Union Chamber of Commerce in Korea

5th Fl, The Shilla Hotel
202, Jangchung-dong 2 Ga, Chung-ku
Seoul 100-392
Tel. (82-2) 22 53-5631/4
Fax (82-2) 22 53-5635/6
E-mail: eucc@euccok.org
URL: <http://www.euccok.org>

SRI LANKA

EBIC Sri Lanka

Trans Asia Hotel
115 Sir Chittampalam
A. Gardiner Mawatha
Colombo 2
Tel. (94-1) 074 71 50 78
Fax (94-1) 44 87 79
E-mail: ebicsl@slnet.lk

TAI-WAN

Tyccon Information Inc

PO Box 81-466
105 Taipei
Tel. (886-2) 87 12 88 86
Fax (886-2) 87 12 47 47
E-mail: eutupe@ms21.hinet.net

UNITED STATES OF AMERICA

Bernan Associates

4611-F Assembly Drive
Lanham MD 20706-4391
Tel. (1-800) 274 44 47 (toll free telephone)
Fax (1-800) 865 34 50 (toll free fax)
E-mail: query@bernan.com
URL: <http://www.bernan.com>

**ANDERE LÄNDER
OTHER COUNTRIES
AUTRES PAYS**

**Bitte wenden Sie sich an ein Büro Ihrer
Wahl/Please contact the sales office of
your choice/veuillez vous adresser au
bureau de vente de votre choix**

Office for Official Publications of the European
Communities
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tel. (352) 29 29-42455
Fax (352) 29 29-42758
E-mail: info-info@opccs@cec.eu.int
URL: publications.eu.int

BYRÅN FÖR EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS
OFFICIELLA PUBLIKATIONER

L-2985 Luxembourg

ISBN 92-894-1412-X

